

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova

P R E D L O G O S N O V E
ZA VOĐENJE PREGOVORA I ZAKLJUČIVANJE SPORAZUMA
IZMEĐU VLADE CRNE GORE I VLADE SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA
U U VEZI SA *PEACE CORPS* PROGRAMOM U CRNOJ GORI

I USTAVNI OSNOV

Osnov za zaključivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Sjedinjenih Američkih Država u vezi sa *Peace Corps* programom u Crnoj Gori, sadržan je u odredbi člana 15 stav 1 Ustava Crne Gore, kojom je propisano da Crna Gora na principima i pravilima međunarodnog prava, sarađuje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i odredbama člana 100 tačke 1 i 4 Ustava, kojima je propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

II OCJENA STANJA ODNOSA SA SJEDINJENIM AMERIČKIM DRŽAVAMA

Crna Gora i Sjedinjene Američke Države imaju tradicionalno dobre prijateljske i partnerske odnose, uz puno međusobno uvažavanje i interesovanje za produbljivanje saradnje u oblastima od zajedničkog interesa.

III RAZLOZI ZA ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNOG UGOVORA

Peace Corps je agencija američke Vlade, osnovana 1961. od strane tadašnjeg predsjednika Džona F. Kenedija, sa ciljem promovisanja mira i prijateljstva u svijetu putem slanja američkih volontera koji bi doprinosili ekonomskom i društvenom razvoju zemalja domaćina u kojima oni služe. *Peace Corps* nije politička ili religiozna organizacija.

Ova inicijativa pokrenuta tokom mandata ambasadorke Ujehare. S tim u vezi predsjednik Vlade Duško Marković uputio je, 24. avgusta 2018. godine, pismo direktorici *Peace Corps* -a kojim je formalno zatraženo pokretanje programa u Crnoj Gori. U odgovoru direktorice Džodi K. Olsen, od 20. septembra 2018. godine, navedeno je da su pokrenute unutrašnje procedure kako bi se inicirao *Peace Corps* program za Crnu Goru, nakon čega bi se krenulo u razgovore oko zaključivanja bilateralnog sporazuma koji bi definisao navedeno pitanje.

Peace Corps je trenutno aktivan i u Albaniji. Kancelarija *Peace Corps* u Tirani, koja broji tim od oko 30 osoba, uključujući ljekare i službenike koji se bave pitanjima bezbjednosti, će biti zaduženi i za Crnu Goru. Planirano je, takođe, da se u perspektivi angažuje jedna osoba u Crnoj Gori, u cilju bolje koordinacije Programa.

Realizacija programa *Peace Corps*-a u Crnoj Gori bi podrazumijevala dolazak grupe američkih volontera, radi podučavanja engleskog jezika djece iz osnovnih i srednjih škola, uglavnom na sjeveru Crne Gore. Za početak je planiran dolazak dvadesetak volontera, da bi se nakon godinu dana taj broj uvećao na 50 volontera.

Sporazume oko *Peace Corps* programa u Regionu zaključile su, pored Albanije, i Makedonija i Kosovo.

U kontekstu regulisanja pravnog okvira za pokretanje projekta, potrebno je prvo potpisati Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade SAD-a u vezi sa programom *Peace Corps* u Crnoj Gori, a nakon toga Memorandum o razumijevanju između Ministarstva prosvjete Crne Gore i *Peace Corps*, koji će urediti konkretne aktivnosti saradnje.

Nakon potpisivanja Sporazuma i Memoranduma, prvih 12 volontera bi doputovalo u Crnu Goru u januaru 2020. godine, a po četiri bi bila/e raspoređena/e u tri odabrane oblasti u zemlji, na period od dvije godine. Druga grupa od 12 volontera bi stigla u Crnu Goru 2021. Broj volontera nakon toga bi se povećavao u skladu sa potrebama. Planirano je da se obuka volontera, prije njihovog dolaska u Crnu Goru, sprovodi u Albaniji, gdje bi, između ostalog, učili crnogorski ili albanski jezik, u zavisnosti od mjesta na koje će biti raspoređeni. Predstavnici *Peace Corps* su u proteklom periodu, u saradnji sa Ministarstvom prosvjete, posjetili škole u Plavu, Kolašinu, Gusinju i Tuzima, radi upoznavanja sa situacijom na terenu.

IV OSNOVNA PITANJA O KOJIMA ĆE SE VODITI PREGOVORI

Sporazumom se definiše status volontera i Programa u Crnoj Gori. Uređuje se pitanje poreskih i carinskih olakšica, kao i izdavanja viza, odnosno regulisanje boravka američkih volontera i članova njihove porodice, te lica koja su angažovana za obavljanje određenih poslova za Program, a koja nijesu državljani Crne Gore.

Volonteri će raditi pod neposrednim nadzorom vladinih i drugih organizacija u Crnoj Gori koje budu odredile ove dvije vlade.

Vlada Crne Gore će obezbijediti nepristrasan tretman volontera i lica koje rade pod ugovorom za *Peace Corps*, kao i njihovih izdržavanih lica i imovine; pružiti njima i njihovoj imovini punu pomoć i zaštitu, kao i tretman koji neće biti manje povoljan od opšteg tretmana obezbijeđenog državljanima Sjedinjenih Država koji borave u Crnoj Gori, te obavještavati, konsultovati i sarađivati sa predstavnicima Sjedinjenih Država u pogledu svih pitanja u vezi sa njima.

Što se tiče volontera koji djeluju u okviru *Peace Corps*, njihovi profili mogu biti raznoliki: od tek svršenih studenata do penzionisanih lica, uključujući i sve između, pa čak i bračne parove. Pored predavanja engleskog jezika, volonteri će raditi na kreiranju vannastavnih radionica usmjerenih na kulturnu saradnju i razvijanje određenih sposobnosti kod učenika kroz društvene aktivnosti. Takođe, tokom dvogodišnjeg boravka u Crnoj Gori volonteri imaju obavezu da sa porodicom-domaćinom provedu šest mjeseci, upravo radi boljeg upoznavanja i kuturne razmjene i nakon toga, ukoliko žele, imaju pravo da samostalno organizuju svoj život.

V PROCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA IZVRŠENJE UGOVORA

Za izvršenje ovog Sporazuma nije potrebno da se obezbijede dodatna finansijska/budžetska sredstva.

VI POTREBA USAGLAŠAVANJA PROPISA

Zaključivanje ovog Sporazuma ne zahtijeva izmjenu važećih ili donošenje novih propisa.

VII PREDLOG SASTAVA DELEGACIJE I TROŠKOVI PREGOVORA

Tekstovi Sporazuma, na crnogorskom i engleskom jeziku, usaglasice se u diplomatskoj korespondenciji, kao i u direktnoj komunikaciji između predstavnika Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore, Stejt Departmenta, Ambasade Sjedinjenih Američkih Država u Podgorici i *Peace Corps* Programa.

Prilog: Nacrt sporazuma

**SPORAZUM
IZMEĐU
VLADE CRNE GORE
I
VLADE SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA
U VEZI SA *PEACE CORPS* PROGRAMOM
U CRNOJ GORI**

Vlada Crne Gore i Vlada Sjedinjenih Američkih Država (u daljem tekstu „Sjedinjene Države”),
Prepoznajući značaj razvoja uzajamno korisnih odnosa i saradnje između ove dvije zemlje,
Sporazumije su se kako slijedi:

ČLAN I

1. Vlada Sjedinjenih Država će obezbijediti volontere *Peace Corps* programa (u daljem tekstu “Volontere”), u skladu sa zahtjevom Vlade Crne Gore i uz odobrenje Sjedinjenih Država, da obavljaju zajednički utvrđene zadatke na teritoriji Crne Gore.
2. Volonteri će raditi pod neposrednim nadzorom vladinih i privatnih organizacija u Crnoj Gori koje budu odredile ove dvije vlade.
3. Vlada Sjedinjenih Država će obezbijediti obuku za Volontere kako bi svoje zadatke obavljali na najefektivniji način.
4. Vlada Crna Gora će snositi dio troškova *Peace Corps* programa nastalih u Crnoj Gori na način kako se ove dvije vlade dogovore.

ČLAN II

1. Vlada Crne Gore će obezbijediti nepristrasan tretman Volontera i lica koje rade pod ugovorom za *Peace Corps*, kao i njihovih izdržavanih lica i imovine; pružiti njima i njihovoj imovini punu pomoć i zaštitu, kao i tretman koji neće biti manje povoljan od opšteg tretmana obezbijeđenog državljanima Sjedinjenih Država koji borave u Crnoj Gori; i u potpunosti obavještavati, konsultovati i sarađivati sa predstavnicima Sjedinjenih Država u pogledu svih pitanja u vezi sa njima.
2. Vlada Crna Gora će osloboditi Volontere od plaćanja svih poreza na uplate koje dobijaju za nadoknadu troškova života, na prihod koji proističe iz njihovog rada u okviru *Peace Corps* programa, kao i na prihod iz drugih izvora stečenih van Crne Gore; od svih carinskih dažbina ili drugih plaćanja na njihovu ličnu imovinu unijetu u Crnu Goru za njihovu ličnu (nekomercijalnu) upotrebu; kao i od svih drugih poreza ili troškova (uključujući i taksu za izdavanje imigracione vize), osim naknada za

izdavanje dozvola. Vlada Crna Gora će Volonterima izdati boravišne dozvole i vize (uključujući i vize za više ulazaka) bez naplate naknade ili drugih troškova.

ČLAN III

1. Vlada Sjedinjenih Država će obezbijediti Volonterima, Predstavniku *Peace Corps*, kao i zaposlenima u kancelariji Predstavnika onoliko opreme i materijala koliko dvije vlade budu smatrale neophodnim za efektivan rad Volontera na njihovim zadacima.
2. Vlada Crne Gore će izuzeti od plaćanja svih poreza (uključujući i porez na dodatu vrijednost), carinskih dažbina, i drugih troškova na svu opremu, materijale, i drugu robu i usluge koje su unijete u Crnu Goru ili stečene u Crnoj Gori od strane Vlade Sjedinjenih Država, ili bilo kojeg ugovarača kojeg ona finansira, za potrebe koje su predmet ovog sporazuma.

ČLAN IV

1. Da bi omogućila Vladi Sjedinjenih Država da obavlja svoje obaveze iz ovog sporazuma, Vlada Crne Gore će prihvatiti Predstavnika *Peace Corps* i osoblje kancelarije Predstavnika (uključujući zaposlene i lica koja vrše funkcije po ugovoru sa *Peace Corps* na način utvrđen od strane Predstavnika *Peace Corps*), i članove njihovih porodica koji su dio njihovih domaćinstava, na način prihvatljiv za Vladu Crne Gore. Bez obzira na odredbe bilo kojeg drugog sporazuma, Vlada Crne Gore će osloboditi ta lica, i članove njihovih porodica koji su dio njihovih domaćinstava, a koji nisu državljani Crne Gore ili nemaju trajno boravište u Crnoj Gori, od plaćanja svih poreza na prihod koji proističe iz njihovog rada za *Peace Corps* ili drugih prihoda stečenih van Crne Gore, od plaćanja svih carinskih dažbina i drugih troškova na njihovu ličnu imovinu koja se unosi u Crnu Goru za lične potrebe, kao i od svih poreza ili drugih troškova (uključujući i naknadu za izdavanje vize), osim naknada za izdavanje dozvola. Pored toga, takvim licima, i članovima njihovih porodica koji su dio njihovog domaćinstva, dodjeljuje se isti status kao i onaj koji je dodijeljen administrativnom i tehničkom osoblju diplomatskog predstavništva Sjedinjenih Država, osim što im se ne dodjeljuje imunitet.
2. Vlada Crne Gore dužna je da izda boravišne dozvole i vize (uključujući i vize za više ulazaka) bez naplate naknade ili drugih troškova, Predstavniku *Peace Corps*, osoblju, i pojedincima koji obavljaju funkcije proistekle iz ovog sporazuma, kao i članovima njihovih porodica koji su dio njihovih domaćinstava.

ČLAN V

Vlada Crne Gore će osloboditi od zahtjeva za ulaganje, deponovanje i kontrolu valute sva sredstva koja se unose u Crnu Goru za korišćenje u skladu sa ovim sporazumom od strane Vlade Sjedinjenih Država ili ugovarača koje ona finansira. Ta sredstva će se moći

konvertovati u valutu koja je u upotrebi u Crnoj Gori po najvišem kursu koji nije nezakonit u Crnoj Gori.

ČLAN VI

1. Odgovarajući predstavnici ove dvije vlade mogu povremeno napraviti dogovore koji se odnose na Volontere i *Peace Corps* program u Crnoj Gori ukoliko je to potrebno i poželjno u svrhu primjene ovog sporazuma.
2. Svaki spor koji proistekne iz ovog sporazuma ove dvije vlade će prijateljski rješavati.

ČLAN VII

Ispunjenje obaveza utvrđenih ovim sporazumom zavisiće od dostupnosti sredstava.

ČLAN VIII

Ovaj sporazum se može mijenjati uz obostranu saglasnost ove dvije vlade. Svaka takva izmjena i dopuna će biti u pisanom obliku.

ČLAN IX

Ovaj sporazum stupa na snagu danom potpisivanja i ostaje na snazi devedest dana nakon isteka datuma pisanog obavještenja koje bilo koja od vlada uputi drugoj o namjeri da ovaj sporazum raskine.

Sačinjeno u _____, dana _____, na crnogorskom i engleskom jeziku, pri čemu je svaki tekst jednako vjerodostojan.

U IME VLADE CRNE GORE

U IME VLADE SJEDINJENIH
AMERIČKIH DRŽAVA: